

کنترل فعال ارتعاش ورق نازک دایروی همراه با وصله پیزوالکتریک تحریک شده با موج صوتی تخت با استفاده از کنترلگر فازی و LQR

اسماعیل رضایی"*، کورش خورشیدی'، علیاصغر قدیمی"، مهسا پاگلی

^{۲۰۱} آزمایشگاه تحقیقاتی صوت و ارتعاش، گروه مهندسی مکانیک، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه اراک، ۳۸۱۵۶–۸–۸۸۴۹، اراک، ایران

^{۴.۳} گروه مهندسی برق، دانشکده فنی مهندسی ، دانشگاه اراک، ۳۸۱۵۶–۸–۸۸۴۹، اراک، ایران

<u>e-rezaee@arshad.araku.ac.ir</u>*

چکیدہ

کنترل ارتعاشات سازه یک پارامتر مهم در مهندسی محسوب میشود. کاربرد آن در صنایع اتوماتیک، هوافضا، صنعت دریایی و غیره بیشتر نمایان میشود. اساس کنترل ارتعاشات بر پایه کاهش یا تغییر ارتعاش یک سیستم است که بر همین اساس نویز و تنشهای مکانیکی در سیستم کاهش یافته و از این طریق بسیاری از مشکلات نظیر خستگی، شکست سازه، اتلاف انرژی کاهش مییابد و در عوض کارایی و قابلیت اطمینان سیستم افزایش مییابد. در این مقاله ابتدا به بررسی ارتعاش ورقهای نازک دایروی با در نظر گرفتن تئوری کلاسیک ورق (CPT) و ورقهای نازک کوپل شده با لایه پیزوالکتریک پرداخته و پاسخهای دقیق فرکانسی و شکل مودهای ارتعاشی با در نظر گرفتن مسطح بودن ورق، رابطه تنش -کرنش هوک، رابطه کرنش -جابجایی خطی و ایزوتروپیک بودن آن محاسبه شده است. سپس با استفاده از روشهای کنترلی فازی و LQR، به کنترل فعال ارتعاش سازه (ورق) پرداخته می شود. در تجزیه و تحلیل روابط پیزوالکتریک، پتانسیل الکتریکی با ارضای شرایط مرزی الکتریکی (مدار باز) و معادله الکتریسیته ماکسول به دست آورده شده است.

كلمات كليدى: كنترل ارتعاش؛ تئورى كلاسيك ورق؛ پيزوالكتريك؛ مدار باز؛ كنترل كننده فازى؛ كنترل كننده XQR

۱. مقدمه

کنترل ارتعاش فعال و مدل سازی سازه همراه با پیزوالکتریک موضوع تعداد زیادی از مطالعات میباشد زیرا مواد پیزوالکتریک به طور گستردهای در الکترونیک، اولتراسونیک، ساختار هوشمند و غیره با توجه به مزایای استفاده از این مواد و خصوصیاتشان یعنی دقت بالا، وزن کم و قابلیت تشخیص بالا استفاده میشود [۱، ۲، ۳]. در کاربردهای مهندسی، مواد پیزوالکتریک مدار باز در مدل سنسور و جاذب استفاده میشود[۴، ۵] و مدار بسته در مدل محرک و تشدید کننده[۶] استفاده میشود که در کنترل کنندههای صوتی، کنترل کننده دمپینگ و کنترل ارتعاش سازهای به طور گستردهای کاربرد دارد. کنترل ارتعاش فعال ورق، یکی از موضوعات مورد علاقه محققان است. هاگود^۱ و فلوتو^۲ ارتعاش سازههای مکانیکی را جذب و با استفاده از مدار پیزوالکتریک غیر فعال، ارتعاش آن کاهش دادند[۷]. دیمیتریادیس^۳ معادلات ساختار دو بعدی سازه که در ارتباط با پیزوالکتریک بودند را به دست آورد. همچنین نشان داد که میتوان ارتعاش ورق را با بکار بردن تعداد کمی محرک که بر روی ورق نیرو اعمال می کند، کنترل کرد[۸]. متالف^۴ به صورت تجربی به بررسی این موضوع پرداخت. فولر^۵، با استفاده از نیروی کنترلی و محرک الکترودینامیک که روی ورق دایروی اعمال میشد، انتقال صوت را کاهش و ارتعاش ورق را کنترل نمود. [۹]. نیکرک^۶ [۱۰] ارتعاش ورق دایروی را کنترل نمود و صوت منتقل شده از ورق را با استفاده از روش کنترلی می این مود. ای ^۲ (۲] مدل سازی و کنترل ارتعاش ورق را که با پیزوالکتریک کوپل شده بود با روش μ به صورت تحریلی و تحربی ارائه داد.

کارهای زیاد دیگری نیز وجود دارد که در آن با استفاده از روشهای کنترلی نظیر LQR ، PID و LQR به کنترل ارتعاش ورق پرداختهاند. روش کنترلی فازی(FLC) در مقابل PID نتایج بهتری را در کنترل ارتعاش ورق نشان می دهد[۲۲]. در سالهای اخیر روشهای FLC و LQR در کاربردهای مهندسی به طور گسترده بکار رفتهاند. تیسوکاس[^] و والاندیگهام^{۱۰} [۱۳] با استفاده از روش کنترلی فازی به مطالعه کنترل فعال، کاهش ارتعاش و دامنه وسرعت سیستم پرداختند. شارما^{۱۰} و همکاران کنترل مودال^{۱۱} ورق را به صورت تجربی و تحلیلی بررسی کردهاند[۱۴]. این تحقیق شامل ۹ قاعده در پایگاه قواعد است. ورودیها شامل جابجایی و سرعت دو مود اول و خروجی ولتاژ اعمال شده به محرک پیزوالکتریک و فورمول بندی بر اساس روش همیلتون می باشد. حسین نژاد^{۲۰} کنترل ارتعاش فعال ارتعاش ورق اف جیام را با روش فازی بکار برده است. نتایج با روش CID مقایسه و نتایج بهتری از روش فازی بدست آمده است[۱۵]. حسین ناصر^{۱۳} و همکاران کنترل فازی غیر خطی را برای دمپ فعال ارتعاش سازه بکار برد. آنها به طور تجربی نیز نتایج خود را صحه گذاری نمودند[۱۶]. ناروال^{۱۴} کنترل ورق دایروی با شرایط مرزی ساده را برای سه مود اول آن ورق است. تاری برد. آنها به طور تجربی نیز

در این مقاله، هدف مدل سازی ورقهای نازک دایروی کوپل شده با پیزوالکتریک و بررسی ارتعاش این مدل و پس از آن کنترل ارتعاش سیستم با روشهای کنترل فازی و LQR می باشد. برای نیل به این هدف پس از بدست آوردن معادلات مربوطه، با استفاده از نرم افزار تحلیل ریاضی mathematica فرکانسهای طبیعی سیستم و شکل مود آنها بدست میآیند. پس از آن به بررسی ارتعاش ورق در مافزار تحلیل ریاضی دول ی موج موتی صفحه ای تحریک شود پرداخته می شود. در قسمت کنترل ارتعاش نیز مدل ارائه شده برای ورق نازک دایروی کوپل شده با موج آنها بدست میآیند. پس از آن به بررسی ارتعاش نرم افزار تحلیل ریاضی موج صوتی صفحه ای تحریک شود پرداخته می شود. در قسمت کنترل ارتعاش نیز مدل ارائه شده برای ورق نازک دایروی کوپل شده با پیزوالکتریک در حالت مدار باز و با استفاده از روشهای کنترلی فازی و LQR به بررسی رفتار سیستم با در نظر مایروی کوپل شده با پیزوالکتریک در حالت مدار باز و با استفاده از روشهای کنترلی فازی و RQ به بررسی رفتار سیستم با در نظر گرفتن این کنترل گرها و بدون در نظر گرفتن آنها (در شرایط غیر فعال) پرداخته می شود. این کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار معرفی می مورد. این کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار می می شود. این کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار معرفی می مورد. این کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار گرفته و نتاین کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار می می مورد. این کار در محیط شبیه ساز و در نرم افزار موفتن آنها مقایسه می شود.

۲. مدلسازی

سیستم مورد نظر از دو لایه اصلی تشکیل شده است. یک لایه میانی که لایه اصلی میباشد و لایه پیزوالکتریک در بالا و پایین لایه اصلی قرار گرفته است. همانگونه که در شکل مشخص است a و h و hp به ترتیب برابر شعاع و ضخامت لایه اصلی و ضخامت لایه

- ⁵ Fuller
- ⁶ Niekerk
- ⁷ Li
- ⁸ Tsoukkas
- ⁹ Vanlandingham
- ¹⁰ Sharma
- ¹¹ modal
- ¹² Hossain Nezhad
- ¹³ Houssein Nasser
- ¹⁴ Narwal

¹ Hagood

² Flotow

³ Dimitriadis

⁴ Metcalf

پیزوالکتریک میباشد. دو طرف لایه پیزوالکتریک از الکترود هایی تشکیل شده است که بطور کامل آن را پوشانیده اند که از ضخامت این لایه در مقابل لایه پیزوالکتریک صرف نظر میشود. این الکترود ها برای اعمال ولتاژ و پلاریزه کردن لایه پیزوالکتریک در راستای ضخامت بکار می رود. سیستم مختصات مستطیلی نیز برای بررسی مدل در مرکز آن قرار گرفته است.

برای بررسی توزیع پتانسیل الکتریکی در لایه پیزوالکتریک میدانیم که هنگام اعمال ولتاژ، توزیع پتانسیل الکتریکی روی سطح الکترود ثابت باقی میماند. تابع توزیع پتانسیل الکتریکی به صورت زیر در نظر گرفته میشود که در معادله ماکسول نیز صادق است.

$$\phi = \begin{cases}
\varphi(r,\theta,t)Sin\left(\pi\left(\frac{z-h}{hp}\right)\right) + A_1z + B_1 & h \le z \le h + hp \\
\varphi(r,\theta,t)Sin\left(-\pi\left(\frac{z+h}{hp}\right)\right) + A_2z + B_2 & -h + hp \le z \le -h
\end{cases}$$
(1)

که Z از لایه میانی و در راستای Z اندازه گیری می شود. در رابطه بالا $\varphi(r, \theta, t)$ پتانسیل الکتریکی در لایه میانی پیزوالکتریک بوده و از طریق ارضای معادله ماکسول^{۱۵} بدست می آید. ترمهای A_1, B_1, A_2, B_2 به وسیله معادله ماکسول و شرایط مرزی سنسوری در نظر گرفته شده برای پیزوالکتریک به صورت زیر بدست می آیند.

$$|\phi|_{z=\pm h} = 0, D_z|_{z=\pm(h+hp)} = 0$$
 (Y)

که در آن D_z جابجایی الکتریکی در راستای z میباشد. با نوشتن پروفیل جابجایی، معادلات کرنش و تنش در لایه اصلی و لایه پیزوالکتریک بر اساس فرضیات تئوری کلاسیک و در نظر گرفتن میدان الکتریکی و جابجایی الکتریکی خواهیم داشت.

$$A_1 = \frac{\pi}{hp} \varphi(r, \theta, t) - \frac{\overline{e}_{31}}{\overline{E}_{33}} (h + hp) \Delta w , B_1 = -h \times A_1$$
(7)

بر اساس معادلات ممان ها، مولفه های نیروهای برشی، روابط جابجایی و تابع توزیع پتانسیل الکتریکی می توان به معادله حاکم بر سیستم دست پیدا نمود.

$$(D)\Delta\Delta w + (\frac{(h+hp)^2 - h^2}{2hp}\pi\bar{e}_{31}^E - \frac{2\bar{e}_{31}^E}{\pi})\Delta\varphi + 2(\rho_h h + \rho_p h_p)\frac{\partial^2 w}{\partial t^2} = 0$$
^(*)

همچنین با استفاده از ارضای معادله ماکسول، خواهیم داشت.

$$\frac{(\pi^2 + 4)h_p^2 \bar{E}_{11}}{4\pi^2 \bar{E}_{33}} \Delta \varphi - \varphi + \frac{h_p^2 \bar{e}_{31}}{2\pi \bar{E}_{33}} \Delta w - \frac{h_p^3 (h + hp)}{4\pi} \frac{\bar{e}_{31} \bar{E}_{11}}{\bar{E}_{33}^2} \Delta \Delta w = 0$$
^(\Delta)

$$\varphi(r, θ, t) = -\left(\frac{K_1 D}{K_2 d} + \frac{K_4}{K_2}\right) \Delta \Delta w + \frac{K_3}{K_2} \Delta w - \frac{K_1}{K_2} \frac{2(\rho_h h + \rho_p h_p)}{d} \frac{\partial^2 w}{\partial t^2}$$
(۶)

$$P_{3}\Delta\Delta\Delta w - P_{2}\Delta\Delta w + P_{1}\Delta\left(\frac{\partial^{2} w}{\partial t^{2}}\right) - P_{0}\frac{\partial^{2} w}{\partial t^{2}} = 0 \tag{Y}$$

که در آن،

¹⁵ maxwell

$$D = D_1 + D_2 + \frac{\overline{e_{31}}^{E^{2}}}{\overline{E}_{33}}(h + hp)((h + hp)^2 - h^2), \Delta = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r}\frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2}\frac{\partial^2}{\partial \theta^2}$$

$$K_{1} = \frac{(\pi^{2} + 4)h_{p}^{2}\bar{E}_{11}}{4\pi^{2}\bar{E}_{33}}, K_{2} = 1, K_{3} = \frac{h_{p}^{2}\bar{e}_{31}}{2\pi\bar{E}_{33}}, K_{4} = \frac{h_{p}^{3}(h + hp)}{4\pi}\frac{\bar{e}_{31}\bar{E}_{11}}{\bar{E}_{33}^{2}}, d = \frac{(h + hp)^{2} - h^{2}}{2hp}\pi\bar{e}_{31}^{E} - \frac{2\bar{e}_{31}^{E}}{\pi}$$

$$P_{3} = \frac{K_{1}D + K_{4}d}{K_{2}}, P_{2} = D, P_{1} = \frac{K_{1}}{K_{2}}2(\rho_{h}h + \rho_{p}h_{p}), P_{0} = 2(\rho_{h}h + \rho_{p}h_{p})$$
(A)

برای تحلیل این رابطه، W را میتوان به شکل $\widehat{w}(r)e^{i(p heta-\omega t)}$ در نظر می گیریم که در آن w(r) دامنه جابجایی در طول v فرکانس طبیعی و p طول موج در جهت heta میباشد. در این صورت پاسخ معادله ۲ به صورت زیر بدست می آید. ∞ ، Z

$$\widehat{w} = A_{1p} Z_{1p}(\alpha_1 r) + A_{2p} Z_{2p}(\alpha_2 r) + A_{3p} Z_{3p}(\alpha_3 r)$$
⁽⁹⁾

است که در آن،

$$\alpha_1 = \sqrt{|x_1|}, \alpha_2 = \sqrt{|x_2|}, \alpha_3 = \sqrt{|x_3|}, Z_{ip}(\alpha, r) = \begin{cases} J_p(\alpha_i r) & x_i < 0\\ I_p(\alpha_i r) & x_i > 0 \end{cases} \quad i = 1, 2, 3$$

$$\begin{aligned} & x_{1} = 2u \cos\left[\frac{\Psi}{3}\right] + \frac{P_{2}}{3P_{3}}, \\ & x_{2} = 2u \cos\left[\frac{\Psi + 2\pi}{3}\right] + \frac{P_{2}}{3P_{3}}, \\ & x_{3} = 2u \cos\left[\frac{\Psi + 4\pi}{3}\right] + \frac{P_{2}}{3P_{3}}, \\ & u = \frac{1}{3P_{3}} \operatorname{Sqrt}\left[P_{2}{}^{2} + (3P_{1}P_{3}\omega^{2})\right], \\ & \Psi = \operatorname{ArcCos}\left[-\frac{c}{2\operatorname{Sqrt}\left[\left(-\frac{b}{3}\right)^{3}\right]}\right], \\ & b = -\frac{P_{2}{}^{2}}{3*P_{3}{}^{2}} - \frac{P_{1}*\omega^{2}}{P_{3}}, \\ & c = -\frac{2*P_{2}{}^{3}}{27*P_{3}{}^{3}} - \frac{P_{1}*P_{2}*\omega^{2}}{3*P_{3}{}^{2}} + \frac{P_{0}*\omega^{2}}{P_{3}} \end{aligned}$$

با استفاده از اعمال شرایط مرزی $\hat{\varphi}'=\hat{\varphi}=\hat{w}'=\hat{\varphi}$ و مشخص کردن ماتریس زیر و دترمینان آن، فرکانسها و شکل مود های سیستم بدست خواهند آمد.

$$Z = \begin{vmatrix} Z_{1p}(\alpha_{1}a) & Z_{2p}(\alpha_{2}a) & Z_{3p}(\alpha_{3}a) \\ \alpha_{1} * a * Z'_{1p}(\alpha_{1}a) & \alpha_{2} * a * Z'_{2p}(\alpha_{2}a) & \alpha_{3} * a * Z'_{3p}(\alpha_{3}a) \\ t_{1} * \alpha_{1} * a * Z'_{1p}(\alpha_{1}a) & t_{2} * \alpha_{2} * a * Z'_{2p}(\alpha_{2}a) & t_{3} * \alpha_{3} * a * Z'_{3p}(\alpha_{3}a) \end{vmatrix}$$
(17)

که در آن
$$s_i = x_i = x_i$$
 از رابطه زیر محاسبه می شود.

$$t_i = -\alpha_i^4 * \left(\frac{K_1 D}{K_2 d} + \frac{K_4}{K_2}\right) + \left(\frac{K_3}{K_2} * s_i * \alpha_i^2\right) - \left(\frac{K_1}{K_2} * \frac{P_0}{d} * \omega^2\right)$$
(۱۳)

۳. طراحی کنترل کننده

در ابتدا در مورد تحریک ورق با توجه به اینکه فشار روی ورق را به صورت دور میدان و فشار آکوستیکی تخت در نظر می گیریم، رابطه موج تحریکی به شکل زیر نوشته می شود.

$$p = p_{\rm m} e^{j({\rm wt} - {\rm k}\vec{r})} = p_{\rm m} e^{j({\rm wt} - {\rm k}_{\rm r}r - {\rm k}_{\rm z}z)} \xrightarrow{z=0} p_{\rm m} e^{j({\rm wt} - {\rm k}_{\rm r}r)}$$
(14)

برای تولید نیروی کنترلی از وصله عملگر که روی سنسور پیزوالکتریک قرار گرفته و به شعاع 1/4 سنسور و ضخامت 1/2 از آن می باشد، استفاده شده است. نیروی تولید شده توسط عملگر در رابطه مستقیم با ممان وصله پیزوالکتریک و با رابطه زیر می باشد.

$$M_c = \eta V(t) \times H(r_0 - r) \tag{10}$$

$$F_c = \frac{\partial^2 M_c}{\partial r^2} + \frac{1}{r} \frac{\partial M}{\partial r} = -\eta V(t) \times \frac{1}{r} \delta(r_0 - r) + \eta V(t) \delta'(r_0 - r) \tag{19}$$

در روابط بالا η وابسته به $\overline{e}_{31}$ و ضخامت های ورق ها می باشد. همچنین تابع پله ^{۱۶} (r - r) در قسمت های وصله دار برابر یک و در قسمت های دیگر صفر می باشد. با جایگذاری این روابط و روابط موج صوتی و استفاده از مراحل بالا می توان به معادلات حالت رسید. برای انتقال معادلات به فضای حالت ابتدا دو طرف معدله بدست آمده از قسمت قبل را در شکل مود ضرب می میاییم. سپس با استفاده از انتگرال گیری روی کل سطح ورق ضرایب بدست می آیند. جابجایی و تغییرات جابجایی را به عنوان حالتهای سپس با سیفاده از انتگرال می توان به عنوان حالتهای سپس با سیفاده از انتگرال گیری روی کل سطح ورق ضرایب بدست می آیند. جابجایی و تغییرات جابجایی را به عنوان حالتهای سپس می سیستم در نظر گرفته و معادلات را به می انتگرال گیری روی کل سطح ورق ضرایب بدست می آیند. جابجایی و تغییرات جابجایی را به عنوان حالتهای سپس با استفاده از انتگرال گیری روی کل سطح ورق ضرایب بدست می آیند. جابجایی و تغییرات جابجایی را به عنوان حالتهای سپس با استفاده از انتگرال گیری روی کل سطح ورق ضرایب بدست می آیند. جابجایی و تغییرات جابجایی را به عنوان حالتهای سپس با استفاده و معادلات را عبق آنها دسته بندی می نماییم. برای محاسبه ولتاژ سنسور مقدار شارژ سطحی کلی صفر در نظر گرفته و معادلات را طبق آنها دسته بندی می نماییم. برای محاسبه ولتاژ سنسور مقدار شارژ سطحی کلی صفر در نظر گرفته و معادلات را طبق آنها دسته بندی می نماییم. برای محاسبه ولتاژ سنسور مقدار شارژ سطحی کلی صفر در نظر گرفته و معادلات را طبق آنها دسته بندی می نماییم. برای محاسبه ولتاژ سنسور مقدار شارژ سطحی کلی می در نظر گرفته و معادلات را طبق آنها دسته بندی می نماییم. برای محاسبه ولتاژ سنسور مقدار شارژ سطحی کلی می در نظر گرفته و معادلات را سطحی کلی میدان الکتریکی روی ضخامت سنسور بدست می آید. در این صورت ولتاژ سنسور به

برای طراحی کنترل گر فازی، توابع عضویت به صورت مثلثی در نظر گرفته شدهاند. کلیه توابع عضویت کاملا به صورت متقارن و همپوشانی آنها بیش از ۵۰ میباشد. قواعد طراحی شده برای این کنترل کننده نیز با توجه به تعداد تقسیم بندی ورودیها و خروجیها، ۲۵ قاعده منطقی در نظر گرفته شد. در مورد کنترل گر LQR نیز ابتدا بیشترین مقدار از متغیرهای حالت سیستم در حالت غیر فعال بدست آمدند. سپس با نرمال کردن متغیرهای حالت در ماتریس های وزنی مربوط به ورودیها و حالتها بین همه متغیرهای سیستم وزنی مساوی برقرار مینماییم. با در نظر گرفتن ضریب برای هر کدام از متغیرهای حالت سیستم به افزایش یا کاهش اهمیت آن در کنترل کننده بپردازیم. به این صورت که با افزایش ترم مربوط به جابجایی ماتریس وزنی حالت، به بررسی پاسخ سیستم با اعمال کنترل پرداختیم. با افزایش این ترم خروجی بهبود مییابد و در عوض ولتاژ مورد نیاز برای اعمال به عملگر افزایش مییابد. سپسترم مربوط به خطا نیز به گونه ایی تعیین شد تا سرعت پاسخ تا حد ممکن کاهش پیدا نکند.

۴. نتایج عددی و بحث

E ₃₃	E ₁₁	E ₃₃	e ₃₁	چگالی جرمی	مدول يانگ	
-	-	-	-	۷۸۰۰	۲۰۰×۱۰ ^۹	لایه اصلی
۵.۸۴۱×۱۰-۹	۲.۱۲۴×۱۰- ^۹	14.1	-4.1	۷۵۰۰	-	لايه پيزوالكتريك(PZT4)
	اندازههای هندسی					

جدول ۱. خواص مواد و مشخصات هندسی

¹⁶ heaviside function

در جدول (۱) خواص مواد و مشخصات هندسی سیستم مورد مطالعه ارائه شده است.در جدول (۲) چهار فرکانس طبیعی اول ورق کوپل شده با لایههای پیزوالکتریک در هر دو حالت مدار باز و مدار بسته داده شده است. درصد تفاوت میان فرکانس محاسبه شده و مرجع مدار بسته، که این حالت فرکانس به صورت مدار بسته محاسبه شده است، حدود ۳۰۰۳ و درصد تفاوت میان فرکانس محاسبه شده و مرجع مدار باز، که در آن فرکانس با در نظر گرفتن مدار باز، محاسبه شده در حدود ۲۴۶.۰ است. تفاوت این مقادیر در این است که با توجه به اثر سختی پیزوالکتریک روی فرکانسها در شرایط مدار بسته کمتر از مدار باز است. از آنجا که در شرایط مدار بسته، پتانسیل الکتریکی در لایه پیزوالکتریک آزاد و از آنجا که سیستم در ارتعاش است به انرژی مکانیکی تبدیل و در نتیجه از اثر آن کاسته و فرکانس کاهش می یابد.

(با رف ۶)%Diff	(با رف ۵)%Diff	مقادیر ارئه شده در مقاله	مدار باز(رف ۵)	مدار بسته(رف ۶)	ورق بدون پيزوالکتريک	ارتعاشی
۳.۰۱۲	•.744	93.049	۹۲۸.۲۳	9 • 7.479	889.891	۱ (۰و ۰)
۳.۰۰۷	۰.۲۴	1988.61	1981.78	1848.14	۱۸۰۹.۸۷	۲(او ۰)
۳.۰۲۱	۰.۲۵۴	8114.04	8189	۳۰۸۱.۰۸	7959.84	۳(۲و۰)
۳.۰۰۶	۸۳۲. ۰	8777.848	8818.89	3017.47	۳۳۸۵.۷۱	۴(و ۱)

جدول ۲. مقایسه فرکانسهای طبیعی سیستم با حالتهای مداری مختلف

همان گونه که در شکل (۱) مشخص است دامنه خروجی سیستم با اعمال کنترل کننده فازی به ۱/۴ خروجی سیستم بدون اعمال کنترل کننده کاهش پیدا میکند و با توجه به ماهیت این نوع از کنترل که در آن دستورات کنترلی استنباط شده از پایگاه داده به صورت پالس گونه اعمال میشود، خروجی سیستم بصورت غیر یکنواخت و نوسانی شده است. همین حالت در ولتاژ کنترلی یعنی ولتاژی که روی محرک پیزوالکتریک اعمال میشود نیز قابل مشاهده است. دامنه خروجی سیستم با اعمال کنترل کننده LQR نیز به کمتر ۱/۸ خروجی سیستم بدون اعمال میشود. نیز ولیار کننده رسیده است. دامنه خروجی سیستم با اعمال کنترل کننده ولی ز سیستم میتواند بهتر و کمتر نیز شود. این ولتاژ کنترلی در شکل (۲) ارائه شده است. این ولتاژها با وجود کنترل کننده فازی و LQR مقایسه شده است. همان گونه که در شکل ۲ مشخص شده است، ولتاژهای کنترلی حاصل از PLQ و فازی نزدیک بوده و ولتاژ مقایسه شده است. همان گونه که در شکل ۲ مشخص شده است، ولتاژهای کنترلی حاصل از PLQ و فازی نزدیک بوده و ولتاژ مقایسه شده است. همان گونه که در شکل ۲ مشخص شده است، ولتاژهای کنترلی حاصل از PLQ و فازی نزدیک بوده و ولتاژ نظر گرفتن ولتاژ کنترلی برابر، دامنه خروجی از کنترل کننده Rop کنترلی به صورت پالسی و نوسانی میباشد و با این شرایط و با در نظر گرفتن تحریکهای پالس، پله و ثابت ارائه شده است. همان گونه که در شکل مشخص است خروجیها با در نظر کنترل کننده ROP نتایج بهتر و خروجیهای کمتری را نمایش میدهد. در شکل (۳) نیز پاسخ سیستم با در کنترل کننده پیده و داری پالون شده است. همان گونه که در شکل مشخص است خروجیها با در نظر گرفتن کنترل کننده پیدار شده است.

شکل ۱. خروجی سیستم با در نظر گرفتن کنترل کننده فازی و LQR و بدون در نظر گرفتن آنها

شکل ۳.پاسخ سیستم با در نظر گرفتن تحریکهای (آ)پالس (ب)پله (ج)ثابت

همان گونه که از شکلهای ارائه شده مشخص است، نتایج خروجی از کنترلر LQR نسبت به خروجیهای فازی دارای شرایط . بهتری می اشند و با توجه به ماهیت کنترلر LQR، خروجی سیستم و هزینه سیستم پس از اعمال این کنترلر بهینه نیز خواهد شد. همچنین خروجی ناشی از کنترلر فازی نتایجی نزدیک به LQR داشته و درصورت بهبود کنترلر و یا استفاده از بهینه سازی می توان به آن نزدیکتر نیز گشت.

۵. مراجع

- 1. Wang Q. and Quek S. T, "vibration analysis of sandwich beam coupled with piezoelectric actuator", *Smart Mater. Struct* 9, 103–109, (2000).
- 2. Bor-TsuenWang, Fuller Chris R. and Dimitriadis Emiliose K, "Active control of noise transmission through rectangular plates using multiple piezoelectric or point force actuators", *Journal of the Acoustical Society of America*, 90, 2820–2830, (1991).
- 3. Akishita and Mitani Y., "Sound transmission control through rectangular plate by using piezoelectric ceramic as actuators and sensors", *Journal of Intelligent Material System and Structures* 5, 371–378, (1994).
- 4. Es'haghi M., Hosseini Hashemi Sh. and Fadaee M., "Vibration analysis of piezoelectric FGM sensor using an accurate method", *International Journal of Mechanical Sciences* 53, 585–594, (2011).
- 5. Wu N., Wang Q. and Quek S. T., "Free vibration analysis of piezoelectric coupled circular plate with open circuit", *Journal of Sound and Vibration* 329, 1126–1136, (2010).
- 6. Wang Q., Quek ST., Sun CT. and Liu X., "Analysis of piezoelectric coupled circular plate", *Smart Mater Struct* 10, 229–239, (2001).
- 7. Hagood H. W. and Flotow A von, "Damping of Structural Vibrations with Piezoelectric Materials and Passive Electrical Networks", *Journal of Sound and Vibration* 146, 243–268, (1991).
- 8. Dimitriadis E. K., Fuller C. R. and Rogers C. A, "Piezoelectric actuators for distributed noise and vibration excitation of thin plate", J. Vib. Acoust. 113, 100–107, (1991).
- Metcalf V. L., Fuller C. R., Silcox R. J. and Brown D. E, "Active control of sound transmission/radiation from elastic plates by vibration inputs. II – Experiments", *Journal of Sound and Vibration* 153, 387–402, (1992).
- 10. Van Niekerk J. L., Tongue B. H. and Packard A. K, "Active control of a circular plate to reduce transient noise transmission", *Journal of Sound and Vibration* 183, 643–662, (1995).
- 11. Li Y. Y., Cheng L. and Li P, "Modeling and vibration control of a plate coupled with piezoelectric material", *Composite Structures* 62, 155–162, (2003).
- 12. Hossain HossainNezhadShirazi A., Owji H. R. and Rafeeyan M, "Active Vibration Control of an FGM Rectangular Plate using Fuzzy Logic Controllers", *Procedia Engineering* 14,3019–3026, (2011).
- 13. Tsoukkas A., and Vanlandingham H., "Application of fuzzy-logic control to active vibration damping, *Proceeding 8th VPI&SU Symposium on Dynamics and control of Large Structures*, 371–379, (1991).
- 14. Manu Sharma Q. and Sachdeva B. L., "Modal control of a plate using a fuzzy logic controller", *Smart Materials and Struct*. 16, 1331–1341, (2007).
- 15. NezhadShirazi H., Owji H. R. and Rafeeyan M, "Active Vibration Control of An FGM Rectangular Plate Using Fuzzy Logic Controllers", *10th International Conference On Recent Advances in Structural Dynamics(RASD2010)*, Southhampton University, 12-14 July 2010, 3019-3026, Procedia Engineering 14 (2011)
- 16. Houssein Nasser, El-Hassania Kiefer-Kamal, Heng Hu and Salim Belouettar, "Active vibration damping of composite structures using a nonlinear fuzzy controller", *Composite Structures* 94, 1385–1390, (2012).
- 17. Kapil Narwal and Deepak Chhabra, "Analysis of simple supported plate for active vibration control with piezoelectric sensors and actuators", *IOSR Journal of Mechanical and Civil Engineering* 1, 26-39, (2012).